

REPUBLIKA SLOVENIJA
FISKALNI SVET

Mesečna informacija

Maj 2021

Številka dokumenta: 30-1/2021/5

Upoštevani so podatki, ki so bili na voljo do vključno 4. 5. 2021.

Ključni poudarki¹

- Primanjkljaj državnega proračuna je po začasnih podatkih v prvih štirih mesecih 2021 znašal 1.318 mio EUR, brez neposrednega učinka COVID ukrepov bi primanjkljaj znašal 296 mio EUR. V državnem proračunu je za celo leto predviden primanjkljaj v višini 2.747 mio EUR.
- Prihodki so bili po ugodnih aprilskih gibanjih v prvih štirih mesecih za 11,8 % višji kot v enakem obdobju lani, brez upoštevanja neposrednega učinka COVID ukrepov pa so bili višji za 2,7 %. Razmeroma ugodna rast prihodkov je v veliki meri posledica učinka osnove, ko so lani ob začetku epidemije prihodki občutno upadli, in sproščanja omejitvenih ukrepov aprila letos.
- Odhodki so bili v prvih štirih mesecih za 26,3 % višji kot v enakem obdobju lani, brez upoštevanja neposrednega učinka COVID ukrepov v višini 1.031 mio EUR pa so bili višji za 1,6 %, kar je v prevladujoči meri posledica višjih stroškov dela.
- COVID ukrepi z neposrednim učinkom na saldo državnega proračuna so aprila znašali 179 mio EUR. V prvih štirih mesecih 2021 je skupni neposredni obseg COVID ukrepov znašal 1.052 mio EUR, od tega večina na odhodkovni strani (1.031 mio EUR).
- Skupni neposredni učinek COVID ukrepov od marca 2020 znaša 3.477 mio EUR, skupni obseg z upoštevanjem še potencialnega učinka na rezultate državnega proračuna iz naslova poroštev, likvidnostnih kreditov in odlogov plačil kreditnih obveznosti pa 4.043 mio EUR.²
- V ukrepe za ohranjanje delovnih mest je bilo po začasnih podatkih februarja 2021 vključenih 54,0 tisoč zaposlenih. V predhodnih treh mesecih, za katere so podatki že bolj dokončni, je število znašalo okoli 90 tisoč, kar je okoli desetina vseh zaposlenih. Temeljni dohodek za mesec februar je prejelo 33,0 tisoč oziroma okoli 45 % vseh samozaposlenih, medtem ko je spomladi lani ta delež znašal okoli 65 %.

¹ Fiskalni svet bo pregled realizacije državnega proračuna po metodologiji denarnega toka in COVID ukrepov še nadalje objavljaj v redni mesečni publikaciji, ob pogoju, da bodo podatki tudi v bodoče razpoložljivi. Vsi komentarji se nanašajo na podatke, znane 4. 5. 2021. Poleg Ministrstva za finance se želimo za sodelovanje in posredovanje podatkov zahvaliti tudi FURS, ZRSZ, SID banki in Slovenskemu podjetniškemu skladu (SPS).

² Gre za ukrepe v pristojnosti SID banke in SPS. Podatki za poročstva so razpoložljivi do 31. 3. 2021, podatki o likvidnostnih kreditih in odlogu plačila kreditnih obveznosti v okviru ukrepov SID banke pa do 16. 4. 2021.

Državni proračun (januar-april 2021)³

- Aprila je **primanjkljaj državnega proračuna** po začasnih podatkih znašal 52 mio EUR, skupaj v štirih mesecih 1.318 mio EUR. To predstavlja 48,0 % s proračunom predvidenega primanjkljaja za celo leto 2021. Brez neposrednega učinka COVID ukrepov bi primanjkljaj v prvih treh mesecih znašal 296 mio EUR. Z izjemo leta 2020, ko so nanj že vplivale poslabšane gospodarske razmere in neposredni učinki COVID ukrepov, je bil primanjkljaj v enakem obdobju od letošnjega brez COVID ukrepov nazadnje večji v letu 2016.
- Razlika med obsegom COVID ukrepov (1.052 mio EUR) v prvih štirih mesecih leta in njihovim vplivom na saldo državnega proračuna (1.023 mio EUR) je posledica z EU sredstvi financiranih odhodkov, ki jih pri oceni salda brez učinka COVID ukrepov odštejemo od objavljenih prihodkov od EU sredstev.
- **Prihodki** so v prvih štirih mesecih leta znašali 3.390 mio EUR in so bili medletno višji za 11,8 %. Rast je bila v pomembni meri posledica učinka osnove, saj so marca in aprila lani ob začetku epidemije prihodki občutno upadli. Neposredni učinek COVID ukrepov je bil v prvih štirih mesecih letos zanemarljiv (8 mio EUR), a je bil marca in aprila lani ob uvedbi ukrepa možnosti odloga oziroma obročnega plačila davčnih obveznosti in oprostitve plačila akontacije davka na dohodek pravnih oseb in dohodnine od dejavnosti precejšen (256 mio EUR). Posledično so bili prihodki brez upoštevanja neposrednega učinka COVID ukrepov v prvih štirih mesecih letos medletno višji za 2,7 %. V letošnjem proračunu je bila implicitno predvidena 18,1-odstotna rast

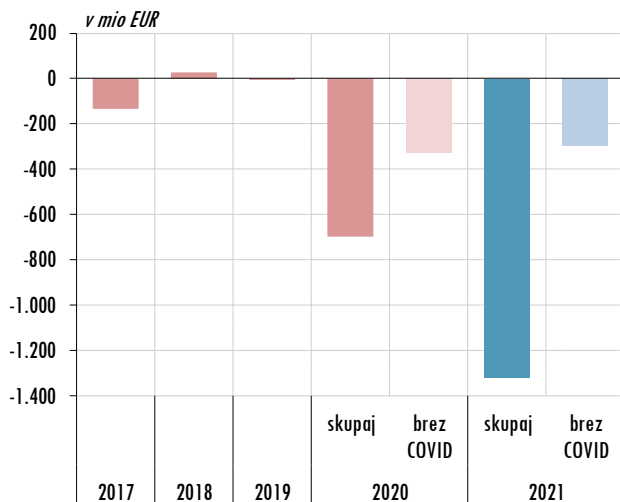
Tabela 1: Državni proračun

	januar-april				maj-december							
	2020	2021	sprememba		2020	2021*	sprememba		2020	2021**	sprememba	
			2021 na 2020				2021 na 2020				2021 na 2020	
			v mio EUR	v %			v mio EUR	v %			v mio EUR	v %
Prihodki	3.033	3.390	357	11,8	6.044	7.332	1.288	21,3	9.078	10.722	1.644	18,1
DDV	1.120	1.256	136	12,2	2.408	2.587	179	7,4	3.528	3.843	315	8,9
Trošarine	411	345	-66	-16,0	904	1.118	214	23,7	1.314	1.463	148	11,3
Dohodnina	399	580	181	45,4	765	708	-57	-7,4	1.164	1.288	124	10,7
DDPO	251	340	89	35,7	522	617	94	18,1	773	957	184	23,8
EU sredstva	251	307	56	22,5	474	1.324	850	179,3	725	1.631	906	125,1
Nedavčni	207	213	6	3,1	465	355	-110	-23,7	672	568	-104	-15,4
Drugi prihodki	396	349	-47	-11,8	506	624	118	23,3	902	973	71	7,9
Odhodki	3.730	4.709	979	26,3	8.836	8.760	-76	-0,9	12.565	13.469	904	7,2
Stroški dela skupaj	1.045	1.369	324	31,0	2.403	2.226	-178	-7,4	3.448	3.595	146	4,2
Transferi posam. in gospodinjstvom	552	1.048	496	89,9	1.415	592	-823	-58,2	1.967	1.640	-327	-16,6
Izdatki za blago in storitve	356	366	10	2,9	954	902	-52	-5,4	1.309	1.268	-41	-3,2
Investicije	168	196	28	16,5	743	1.778	1.035	139,2	911	1.974	1.063	116,6
Tekoči transferi v sklade soc. zav.	540	417	-123	-22,8	863	1.333	470	54,5	1.403	1.750	347	24,7
Subvencije	207	367	160	77,1	1.191	294	-897	-75,3	1.398	661	-737	-52,7
Obresti	484	421	-63	-12,9	288	341	53	18,5	772	762	-9	-1,2
Plačila sredstev v Proračun EU	196	238	42	21,2	330	327	-3	-0,8	526	565	39	7,4
Drugi odhodki	182	288	106	58,6	649	966	317	48,9	830	1.254	424	51,0
Saldo	-697	-1.318	-621		-2.791	-1.429	1.362		-3.488	-2.747	741	

Vir: MF, preračuni FS. Opomba: *implicitno gibanje, da so dosežene projekcije MF. ** Sprememba proračuna 2021 (okt. 20).

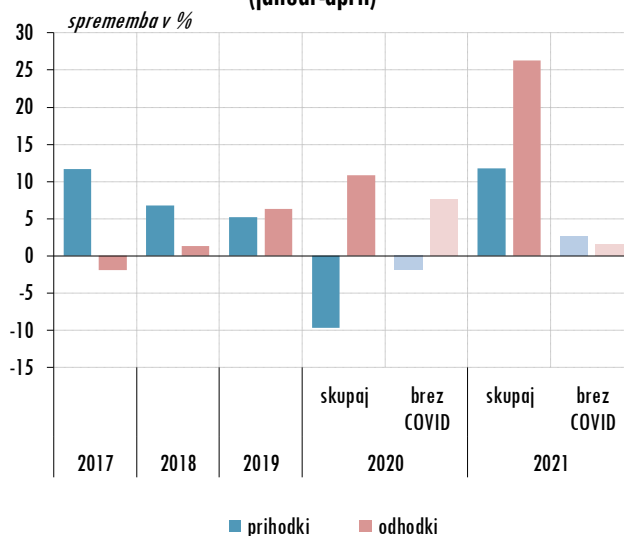
³ Komentar realizacije državnega proračuna se nanaša na dnevne podatke, razpoložljive na <https://proracun.gov.si/#>.

Slika 1: Saldo državnega proračuna (januar-april)

Vir: MF, preračuni FS.

Slika 2: Prihodki in odhodki državnega proračuna (januar-april)

Vir: MF, preračuni FS.

prihodkov, h kateri naj bi največ prispevala pričakovana občutna rast prihodkov iz EU sredstev (prispevek 10 o. t.).⁴

- Na gibanje nekaterih ključnih kategorij davčnih prihodkov vplivajo učinek osnove, sprostitev omejitvenih ukrepov za zajezitev epidemije aprila ter učinek diskrecijskih ukrepov. Tako so bili po visoki rasti aprila prihodki od DDV v prvih štirih mesecih višji za 12,2 %, brez upoštevanja učinka diskrecijskih ukrepov (možnost odloženega in obročnega plačila obveznosti) pa je bila medletna rast skromnejša (4,1 %). Podobno velja za prihodke od davka na dohodek pravnih oseb, ki so bili v štirih mesecih medletno višji za 35,7 %, brez učinka diskrecijskih ukrepov pa je bila rast le 1,8-odstotna. Po drugi strani so bili prihodki od trošarin tudi aprila občutno nižji kot pred letom, v prvih štirih mesecih skupaj za 16,0 %.
- Aprila se je nadaljevala visoka rast prihodkov od dohodnine, ki je bila v prvih štirih mesecih kar 45,4-odstotna in jo povezujemo z visoko rastjo plač tudi zaradi dodatkov v javnem sektorju. Dodatki so izplačani z akontacijo dohodnine, ki pa so je po zakonodaji opravičeni, tako da bodo prejemniki dodatkov ob poračunih dobili povrnjeno plačano dohodnino, posledično bo to vplivalo na nižjo rast skupnih prihodkov od dohodnine.
- Nedavčni prihodki so bili v zadnjih dveh mesecih medletno precej nižji, njihova skupna rast v prvih štirih mesecih (3,1 %) pa je posledica izrazito visoke rasti januarja, ki je po informacijah Ministrstva za finance izhajala iz višjih izrednih prihodkov oziroma novega zadolževanja. Prihodki od EU sredstev so v prvih štirih mesecih znašali 307 mio EUR, kar je 22,5 % več kot v enakem obdobju lani. V preostalih osmih mesecih leta naj bi za realizacijo projekcij državnega proračuna bilo realiziranih še 1.324 mio EUR, kar je skoraj dvakrat toliko kot v celotnem lanskem letu.
- **Odhodki** so bili v prvih štirih mesecih leta za 26,3 % višji kot v enakem obdobju lani, kar je bilo predvsem posledica neposrednega učinka COVID ukrepov, ki je znašal 1.031 mio EUR. Brez tega učinka bi bili namreč odhodki medletno višji za 1,6 %.

⁴ Vse predvidene rasti komponent sprejetega proračuna so preračunane glede na dejansko realizacijo absolutnih ravni komponent za leto 2020, ki se je razlikovala od načrtovane v sprejetem proračunu.

- Polovica skupne rasti odhodkov je bila posledica približno skoraj podvojenega obsega transferjev posameznikom in gospodinjstvom glede na prve štiri mesece lani. Brez upoštevanja učinka COVID ukrepov je bila rast transferjev precej manjša, a je še vedno znašala 5,1 %.
- Skupni stroški dela, ki vključujejo tudi transferje v javne zavode za ta namen, so bili medletno višji za 31,0 %, kar je predvsem posledica dodatkov, katerih izplačila so najvišja v zdravstvu in na ravni občin. Brez upoštevanja učinka COVID ukrepov je njihova rast v prvih štirih mesecih znašala 5,1 %, tako da so stroški dela prispevali 2,4 o. t. k skupni rasti odhodkov brez upoštevanja učinka COVID ukrepov.
- K skupni rasti odhodkov so pomembno prispevali še medletno za okoli 80 % višji odhodki za subvencije. Ob izločitvi učinka COVID ukrepov so bili za 7,0 % nižji kot v prvih štirih mesecih lani.
- Odhodki za investicije so bili v prvih štirih mesecih medletno višji za 16,5 %, s proračunom pa je za letos predvidena rast v višini 116,6 %.
- Skupno rast odhodkov so omilili odhodki za obresti, ki so bili v prvih štirih mesecih medletno nižji za 12,9 %, kar je posledica občutnega padca v januarju. Zaradi aprilskega padca so bili v štirih mesecih letos nižji kot v enakem obdobju lani tudi transferji v sklada socialnega zavarovanja, skromna pa je bila rast odhodkov za blago in storitve.

Tabela 2: Učinek COVID ukrepov na realizacijo državnega proračuna

	januar-april 2020		januar-april 2021		brez COVID	
	v mio EUR		v mio EUR		medletna sprememba	
	COVID	brez COVID	COVID	brez COVID	v mio EUR	v %
Prihodki	-259	3.292	8	3.382	90	2,7
DDV	-99	1.219	-13	1.269	50	4,1
Tražarine	-52	462	26	319	-143	-30,9
Dohodnina	-12	411	-5	585	174	42,5
DDPO	-82	332	2	338	6	1,8
EU sredstva ¹	0	251	20	287	36	14,5
Nedavčni	0	207	1	212	5	2,6
Drugi prihodki	-15	411	-23	372	-39	-9,6
Odhodki	109	3.621	1031	3.678	58	1,6
Stroški dela skupaj	0	1.045	237	1.132	87	8,3
Transferi posameznikom in gospodinjstvom	18	534	487	561	27	5,1
Izdatki za blago in storitve	1	355	57	309	-46	-13,0
Investicije	0	168	3	193	24	14,6
Tekoči transferi v sklade socialnega zavarovanja	67	473	0	417	-57	-12,0
Subvencije	0	207	174	193	-14	-7,0
Obresti	0	484	0	421	-63	-12,9
Plačila sredstev v Proračun EU	0	196	0	238	42	21,2
Drugi odhodki	24	158	72	216	58	36,7
Saldo	-368	-329	-1.023	-296	32	

Vir: MF, FURS, ocena in preračuni FS. Opomba: ¹Prihodke iz EU sredstev za financiranje COVID odhodkov pri vplivu na saldo nevtraliziramo, tako da jih privzamemo kot večje prihodke iz EU sredstev.

Realizacija COVID ukrepov (januar-april 2021)

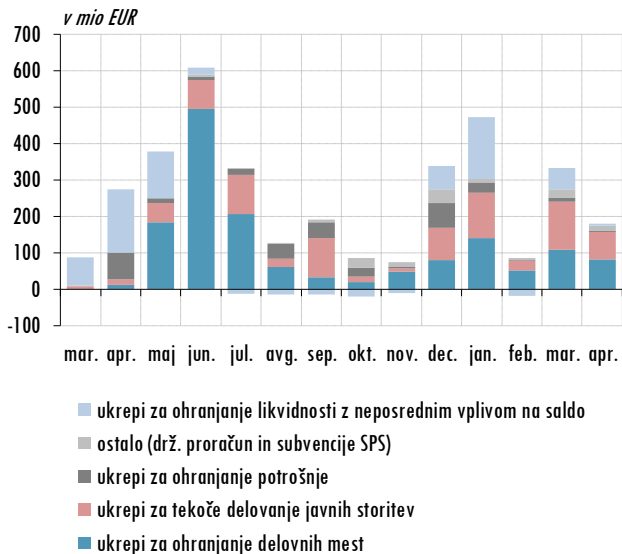
- Obseg COVID ukrepov z neposrednim učinkom na saldo državnega proračuna je v prvih štirih mesecih letos znašal 1.052 mio EUR. Glavnina učinka je na strani odhodkov, in sicer 1.031 mio EUR. Na osnovi projekcij iz Programa stabilnosti 2021 ocenjujemo, da je za COVID odhodke letos razpoložljivih še okoli 650 mio EUR.
- Aprila je obseg COVID odhodkov znašal 176 mio EUR. Prihodki so bili zaradi COVID ukrepov aprila višji za 12,5 mio EUR. Slednje je delno posledica večjih poplačil v preteklih mesecih odobrenih odlogov oziroma obročnih plačil davčnih obveznosti kot na novo odobrenih, delno pa

Tabela 3: Pregled realizacije COVID ukrepov (v mio EUR)

	mar.-dec. 2020	jan.-apr. 2021	SKUPAJ
COVID ukrepi - SKUPAJ	2.942	1.101	4.043
COVID ukrepi z neposrednim učinkom na saldo - SKUPAJ	2.424	1.052	3.477
Ukrepi za ohranjanje delovnih mest	1.137	385	1.522
Nadomestilo za zaposlene na čakanju na delo	328	163	491
Plačilo socialnih prispevkov za zaposlene na čakanju	124	0	124
Delno subvencioniranje skrajšanega delovnega časa	36	14	50
Plačilo prispevkov za PIZ zaposlenim, ki so delali	435	1	436
Temeljni dohodek in soc. prispevki s.p. in ostali upravičenci	196	139	336
Bolniška nadomestila za zaposlene krije v celoti ZZS	19	1	19
Krizni dodatek	0	60	60
Subvencioniranje minimalne plače	0	6	6
Ukrepi za tekoče delovanje javnih storitev	508	362	870
Dodatki zaposlenim	207	252	459
Obvladovanje epidemije MGRT (zaščitna oprema ipd.)	122	69	191
Ukrepi na področju vzgoje, izobraževanja, športa in kulture	29	23	52
Povračilo izpada opravljanja zdravstvene dej. vklj. s koncesionarji	105	5	110
Zagotavljanje sredstev ZZS	45	13	58
Ukrepi za ohranjanje potrošnje in socialnega položaja	291	45	337
Izplačila turističnih bonov	128	1	129
Solidarnostni dodatki različnim skupinam	163	45	208
Ostali odhodki	99	44	142
Ukrepi za ohranjanje likvidnosti	906	265	1.171
Odlogi in obročna plačila davkov	219	13	232
Neobračunane in neplačane akontacije davčnih obveznosti	171	0	171
Povračilo fiksnih stroškov	0	203	203
Poroštva ¹	192	2	194
SPS	79	0	79
ZIUZEOP (SID banka)	69	-10	59
ZDLGPE (SID banka)	45	11	56
Likvidnostni krediti	305	47	353
SPS ¹	55	26	81
SID banka ²	251	21	272
Odlog plačila kreditnih obveznosti - SID banka ²	19	0	19

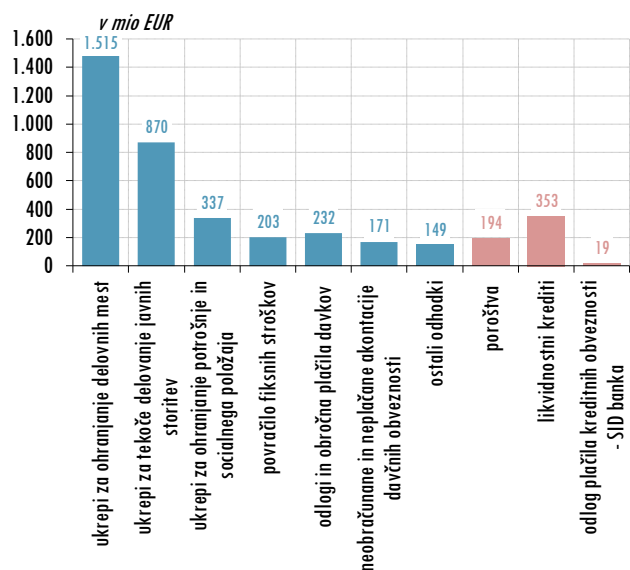
Vir: MF, FURS, SID banka, SPS, preračuni FS. Opombe: ¹ podatki do konca marca 2021. ² podatki do 16.4.2021.

Slika 3: COVID ukrepi z neposrednim učinkom na saldo

Vir: MF, FURS, preračuni FS.

Slika 4: COVID ukrepi po vsebinskih področjih

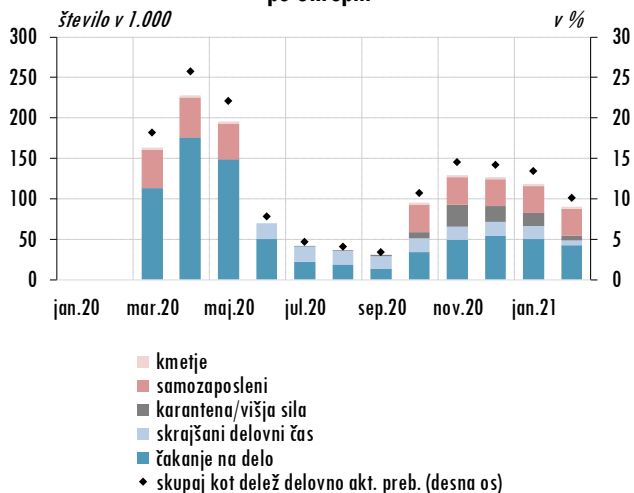
Vir: MF, FURS, SID, SPS, preračuni FS.

tudi vpliva EU sredstev na saldo, saj prihodke iz EU sredstev za financiranje COVID odhodkov upoštevamo kot višje skupne prihodke iz EU sredstev.

- Tudi aprila so glavino COVID odhodkov predstavljali dodatki zaposlenim (41 mio EUR), a je bil njihov obseg precej manjši kot npr. januarja in marca. Skupaj od začetka epidemije dodatki znašajo 459 mio EUR, od tega dodatki zaposlenim v javnem sektorju 433 mio EUR. Ostalo predstavljajo dodatki pri koncesionarjih, za študente in dijake, osebe, vključene v javna dela, ipd.
- Za plačilo nadomestila za čakanje na delo je bilo aprila iz državnega proračuna izplačanih 36 mio EUR, enak znesek tudi za temeljni dohodek samozaposlenim in ostalim upravičenim skupinam.
- Za obvladovanje epidemije je bilo aprila namenjenih 28 mio EUR, predvsem zaradi stroškov testiranja in nakupa cepiva.
- Po podatkih FURS so vračila oziroma odločbe o vračilih prejetih pomoči do konca aprila letos razmeroma skromna in znašajo 21,5 mio EUR. Prevladujoči del predstavljajo odločbe o vračilih nadomestila za čakanje na delo in za plačilo socialnih prispevkov.
- V ukrepe za ohranjanje delovnih mest (čakanje, skrajšani delovni čas, karantena in višja sila) je bilo po začasnih podatkih februarja na osnovi izplačil do vključno 22. 4. 2021 vključenih 54 tisoč zaposlenih. Okoli 60 % vseh vključenih predstavljajo zaposleni v trgovini, gostinstvu ter kulturnih, razvedrilnih in rekreacijskih dejavnostih, kar je pričakovano glede na naravo omejitvenih ukrepov. Opozarjamo, da podatki za zadnje mesece niso dokončni zaradi zamikov pri izplačilih. V obdobju od novembra lani do januarja letos, za katero so podatki bolj popolni, je bila v ukrepe vključenih okoli desetina zaposlenih.
- Temeljni dohodek za prve tri mesece letos je prejelo v povprečju okoli 33 tisoč samozaposlenih, skupaj z ostalimi skupinami upravičencev okoli 37 tisoč oseb.⁵ Število ostaja precej manjše kot

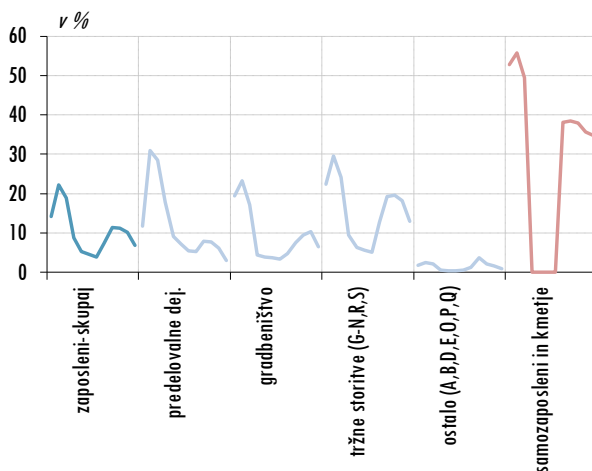
⁵ Poleg samozaposlenih so prejemniki temeljnega dohodka še kmetje, družbeniki, verski uslužbenci in kulturni delavci.

Slika 5: Vključeni v ukrepe za ohranjanje delovnih mest - po ukrepih

Vir: ZRSZ, FURS, SURS, preračuni FS. Opomba: delež izračunan na osnovi mesečnih podatkov o delovno aktivnem prebivalstvu po registrskih virih. Podatki o zaposlenih do konca februarja 2021 na osnovi izplačil do 22.4.2021, podatki o samozaposlenih in kmetih po upravičenosti do konca februarja.

Slika 6: Vključeni v ukrepe za ohranjanje delovnih mest, mar.20-feb.21 - po tipu zaposlitve in dejavnostih

Vir: ZRSZ, FURS, SURS, preračuni FS. Opomba: delež izračunan na osnovi mesečnih podatkov o delovno aktivnem prebivalstvu po registrskih virih. Podatki o zaposlenih do konca februarja 2021 na osnovi izplačil do 22.4.2021, podatki o samozaposlenih in kmetih po upravičenosti do konca februarja.

spomladi lani, ko je temeljni dohodek prejelo v povprečju okoli 45 tisoč samozaposlenih na mesec, vseh prejemnikov skupaj pa je bilo v povprečju na mesec okoli 50 tisoč.